

Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης – Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Πόσο καθαρή είναι η πόλη μας;

Εκπαιδευτικός & Τάξη

***Εκπαιδευτικός: Μαρίνα Αθανασούλα (Αναπληρώτρια
Νηπιαγωγός)***

Τάξη: Τμήμα Α1 του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Καρύστου Ν. Εύβοιας

email

email: marathanasoula@gmail.com

ΣΧΟΛΕΙΟ

2ο Διθέσιο Νηπιαγωγείο Καρύστου Ν. Εύβοιας

Διεύθυνση: Οδυσσέως 100 Τ.Κ. 34001 Τηλ. 2224022166

Κάρυστος Ν. Εύβοιας, σχολ. έτος 2017-2018

1. Περίληψη Εκπαιδευτικής Πρακτικής

Τύπος Μαθησιακού Αντικειμένου: εικόνα, χάρτης, μηχανή αναζήτησης, πρόγραμμα απλών εφαρμογών παρουσίασης

Διδακτική μέθοδος: Χαρτογράφηση γειτονιάς-πόλης , συνεργατική μέθοδος, ανακαλυπτική μέθοδος, συζήτηση

Διδακτικοί στόχοι:

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:

- 1) Να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν τα παιδιά με το περιβάλλον της πόλης τους και της γειτονιάς τους
- 2) Να διακρίνουν στοιχεία του τοπικού τους περιβάλλοντος που θέλουν να αλλάξουν
- 3) Να αντιληφθούν ότι το περιβάλλον μας δεν είναι μόνο φυσικό, αλλά έχει πολλές άλλες διαστάσεις, οι οποίες μάλιστα αλληλοσυνδέονται και συνυπάρχουν
- 4) Να γνωρίσουν τα παιδιά τα είδη σκουπιδιών που συνήθως πετιούνται από τους ανθρώπους και ποια από αυτά ανακυκλώνονται

Ως προς την χρήση των ΤΠΕ:

- 1) Να εξοικειωθούν με τον υπολογιστή (χειρισμός ποντικιού στον Η/Υ και εκτυπωτή)
- 2) Να μάθουν να διερευνούν, να πειραματίζονται και να ανακαλύπτουν με λογισμικά ανοιχτού τύπου [π.χ. οπτικοποίηση (εικόνα-χάρτες), μηχανή αναζήτησης]
- 3) Να γνωρίσουν περιβάλλοντα απλών εφαρμογών παρουσίασης (π.χ. powerpoint), αλλά και σχεδίασης (π.χ. paint ζωγραφική)

Ως προς τη διαδικασία μάθησης:

- 1) Να μάθουν τα παιδιά να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τους άλλους συμμετέχοντας σε ομαδικές δραστηριότητες ή κατασκευές (συνεργατικότητα, ομαδικότητα)
- 2) Να βιώσουν τα παιδιά την χαρά της ανακάλυψης
- 3) Να μάθουν τα παιδιά να έχουν το θάρρος της γνώμης και να διατυπώνουν τις δικές τους απόψεις στη λήψη αποφάσεων (καταϊγισμός ιδεών)
- 4) Να μπορούν τα παιδιά να χρησιμοποιούν την εικαστική τέχνη και συγκεκριμένα την ζωγραφική για να εκφράζονται, να ευαισθητοποιούνται και να επικοινωνούν για διάφορα ζητήματα

2. Περιγραφή Εκπαιδευτικής Πρακτικής

2.1 Εκπαιδευτικός/οί – Ομάδα μαθητών

Υπεύθυνος εκπαιδευτικός: Μαρίνα Αθανασούλα (Αναπληρώτρια Νηπιαγωγός)

Ομάδα Μαθητών: Τμήμα 15 παιδιών (7 Νήπια & 8 Προνήπια)

2.2 Εκπαιδευτικό πλαίσιο

Πρόκειται για μια σύντομη διδακτική παρέμβαση στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων μαθημάτων (διάρκειας λίγων διδακτικών ωρών) που πραγματοποιήθηκαν στην τάξη του νηπιαγωγείου μας με θέμα ‘ Τα σκουπίδια της πόλης μας’ (Διαχείριση απορριμάτων- Ανακύκλωση) και βασίζονταν στο Αναλυτικό Πρόγραμμα για την ΠΕ/ΕΑΑ (Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την Αειφορία), το οποίο ειδικότερα για τα παιδιά της βαθμίδας αυτής επιδιώκει: α) Να τους παρέχει ευκαιρίες να γνωρίσουν το περιβάλλον του σχολείου τους, της γειτονιάς τους, της κοινότητάς τους β) Να διακρίνουν στοιχεία του τοπικού τους περιβάλλοντος που θέλουν να αλλάξουν γ) Να γνωρίσουν, μέσα από το παιχνίδι, αλλά και μέσα από δραστηριότητες βιωματικές και αλληλεπιδραστικές με το χώρο, τα πράγματα και τους άλλους, διάφορα στοιχεία που συνθέτουν το περιβάλλον μας δ) Να ασχοληθούν με ζητήματα του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης από το άμεσό τους τοπικό περιβάλλον και να αντιληφθούν με τρόπο απλό τις σχέσεις και αλληλοσυνδέσεις τους ε) Να αντιληφθούν ότι το περιβάλλον μας δεν είναι μόνο φυσικό, αλλά έχει πολλές άλλες διαστάσεις, οι οποίες μάλιστα αλληλοσυνδέονται και συνυπάρχουν ζ) Να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι μας αποτελούμε μέρος του περιβάλλοντος και έχουμε ευθύνη για την προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωσή

του, αλλά και δικαίωμα να ζούμε σε συνθήκες αειφόρου ανάπτυξης η) Να αναπτυχθούν κοινωνικά και συναισθηματικά μέσα από την επαφή με το περιβάλλον και την ενασχόλησή τους με αυτό θ) Να βιώσουν τη χαρά της ανακάλυψης του περιβάλλοντός τους ι) Να ευαισθητοποιηθούν και να αγαπήσουν το περιβάλλον τους και τα στοιχεία που το συνθέτουν κ) Να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας, συζήτησης, διερεύνησης, πειραματισμού, συνεργασίας και λήψης απόφασης λ) Να διατυπώνουν τις δικές τους απόψεις για τη βελτίωση του περιβάλλοντος του σχολείου μ) Να αναλάβουν ρόλους και να εμπλακούν σε απλές δράσεις αλλαγής, βελτίωσης και ποιοτικής αναβάθμισης του άμεσου βιωματικού και τοπικού τους περιβάλλοντος.

2.3 Μαθησιακές δραστηριότητες & Μαθησιακά αποτελέσματα

Δραστηριότητα 1

Τα παιδιά με τη βοήθεια της νηπιαγωγού βρίσκουν από τον υπολογιστή του σχολείου στο ίντερνετ (μηχανή αναζήτησης Google Earth - Χάρτες) έναν τοπικό χάρτη της πόλης τους. Θέλουν να ανακαλύψουν σε αυτόν και να δουν την διαδρομή που θα ακολουθήσουν στον βιωματικό περίπατο που θα πραγματοποιήσουν μια άλλη μέρα μέσα στην πόλη για να δουν αν υπάρχουν κάδοι απορριμάτων, αν υπάρχουν πεταμένα σκουπίδια κάτω κ.τ.λ. και να στήσουν μια πινακίδα που να λέει 'ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ ΚΑΤΩ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ'. Στη συνέχεια, τον εκτυπώνουν μαζί με τη νηπιαγωγό και τον 'μελετούν' συζητώντας για το τι βλέπουν σε αυτόν, πώς είναι οι δρόμοι, οι γειτονιές κ.τ.λ. και ποια διαδρομή θα ακολουθήσουν τελικά στον περίπατό τους. Τέλος, φτιάχνουν σε μακέτα τον δικό τους 'χάρτη' της πόλης δουλεύοντας ομαδικά. Συγκεκριμένα, μια ομάδα σχεδιάζει τους δρόμους, μια άλλη ομάδα ζωγραφίζει τις γειτονιές και μια άλλη την πλατεία και τα δημόσια κτίρια της πόλης.

Δραστηριότητα 2

Στη γωνιά της παρεούλας η νηπιαγωγός διαβάσει στα παιδιά το παραμύθι 'Το Βρωμοχώρι' της Σοφίας Ζαραμπούκα. Στη συνέχεια, με αφορμή το παραπάνω παραμύθι τα παιδιά συζητούν μαζί με τη νηπιαγωγό για το πώς μπορεί να αισθάνθηκαν οι πρωταγωνιστές του παραμυθιού και τί πρέπει να κάνουμε με τα σκουπίδια, ώστε να μη βρωμίζουμε τις πόλεις μας και τις θάλασσες και καταγράφουν τις προτάσεις τους με τη βοήθεια της νηπιαγωγού σε ένα χαρτόνι. Τέλος, τα νήπια χωρίζονται σε δύο ομάδες και στο πρόγραμμα σχεδίασης-ζωγραφικής paint που υπάρχει στον υπολογιστή του σχολείου η μία ομάδα ζωγραφίζει το Βρωμοχώρι του παραμυθιού και η άλλη το Καθαροχώρι. Μόλις ολοκληρώσει η κάθε ομάδα την ζωγραφιά της, την εκτυπώνει με τη βοήθεια της νηπιαγωγού και εξηγεί στην άλλη ομάδα τί ζωγράφισε ακριβώς. Πριν τις κολλήσουμε στη γωνιά εικαστικών της τάξης.

Δραστηριότητα 3¹

Η νηπιαγωγός αρχικά παρουσιάζει στα παιδιά ένα βίντεο σχετικά με την ανακύκλωση με τίτλο ' Ανακύκλωση: Σκουπίδια...Τα άχρηστα που γίνονται χρήσιμα', το οποίο βρίσκεται στο δικτυακό τόπο <http://aesop.iep.edu.gr/node/14867/3767> Στη συνέχεια, με αφορμή το βίντεο συζητά μαζί με τα παιδιά για το τί είναι ανακύκλωση και ποιά υλικά ανακυκλώνονται. Τέλος, τα παιδιά χωρίζονται σε 3 ομάδες και κάθε ομάδα με τη σειρά 'παίζει' ψηφιακά στο powerpoint το εξής παιχνίδι: πρέπει να βρει τις εικόνες-αντικείμενα που ανακυκλώνονται. Η ομάδα που θα βρει όλες τις σωστές εικόνες θα είναι η νικήτρια.

1 Η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί και μέσω διαδραστικού πίνακα, αν υπάρχει στο νηπιαγωγείο.

3. Αναστοχασμός της Εκπαιδευτικής Πρακτικής

Πρόκειται, λοιπόν, κατά τη γνώμη μου για μια αρκετά καλή πρακτική, καθώς τα παιδιά, μέσα από τις δραστηριότητες που υλοποίησαν με μεγάλη χαρά και ενθουσιασμό έμαθαν να συνεργάζονται περισσότερο ομαδικά μεταξύ τους, να σέβονται τη γνώμη του άλλου, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δράσεις, καθώς και να επιλύουν θέματα και να εκφράζουν τη γνώμη τους έχοντας μεγαλύτερο θάρρος και αυτοπεποίθηση. Επιπλέον, απέκτησαν περισσότερες γνώσεις σχετικά με την χρήση του Η/Υ και εξοικειώθηκαν καλύτερα με αυτόν. Τέλος, δεν μπορώ να μην αναφέρω ότι η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρακτική είχε ως αποτέλεσμα / αντίκτυπο να γνωρίσουν καλύτερα την πόλη τους τόσο ως προς το φυσικό περιβάλλον της, όσο και ως προς το ανθρωπογενές (πως ζουν οι πολίτες , πως συμπεριφέρονται ως προς την διαχείριση των σκουπιδιών κ.τ.λ.)

Το καινοτόμο, βέβαια, στοιχείο της όλης αυτής εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι η χρήση ψηφιακού χάρτη μέσα από τον Η/Υ ως μαθησιακό αντικείμενο-εργαλείο, το οποίο αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμο και ενδιαφέρον για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας και το οποίο, βέβαια, μπορεί να συντελέσει στο να αποκτήσει η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρακτική όχι μόνο τοπικό, αλλά και παγκόσμιο χαρακτήρα, καθώς τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να ‘γνωρίσουν’ με το τρόπο αυτό και άλλα περιβάλλοντα από διάφορες γωνίες του πλανήτη.

Αυτό, όμως, το στοιχείο μπορεί ταυτόχρονα να αποτελέσει και σημείο δυσκολίας – αδυναμίας στην όλη αυτή εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς προϋποθέτει ότι ο /η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος αρκετά με το διαδίκτυο και την χρήση γενικά του Η/Υ. Αυτό σημαίνει πως καλό είναι να έχει μια σχετική επιμόρφωση πάνω στις Τ.Π.Ε. πριν επιχειρήσει να υλοποιήσει με τους μαθητές του σχετικές εκπαιδευτικές πρακτικές.

4. Φύλλα εργασίας

Δραστηριότητα 1

- 1) Πατάμε στην οθόνη του υπολογιστή το εικονίδιο Google chrome
- 2) Κάτω από τη λέξη Google γράφουμε το όνομα της πόλης -χάρτες
- 3) Δεξιά στην οθόνη βγαίνει ο χάρτης της πόλης και τον μεγεθύνουμε όσο θέλουμε
- 4) Πατάμε πάνω του δεξί κουμπί στο ποντίκι και πατάμε τη λέξη **Εκτύπωση** για να εκτυπώσουμε τον χάρτη

- 5) Χωριζόμαστε σε **3** ομάδες για να κατασκευάσουμε σε μακέτα την πόλη

μας με βάση τον χάρτη που βρήκαμε και εκτυπώσαμε

Δραστηριότητα 2

- 1) Διαβάζουμε το παραμύθι **‘Το Βρωμοχώρι’**
- 2) Συζητάμε σχετικά με το παραμύθι που είδαμε

- 3) Πατάμε στην οθόνη του υπολογιστή το εικονίδιο και μπαίνουμε στο πρόγραμμα σχεδίασης-ζωγραφικής paint και μπαίνουμε στο πρόγραμμα σχεδίασης-ζωγραφικής paint

- 4) Χωριζόμαστε σε 2 ομάδες και ζωγραφίζουμε το ‘Βρωμοχώρι’ και το ‘Καθαροχώρι, του παραμυθιού’

- 5) Μόλις ολοκληρώνουμε τις ζωγραφιές πατάμε το εικονίδιο και τις εκτυπώνουμε για να τις δούμε και να τις κολλήσουμε στη γωνιά εικαστικών της τάξης

Δραστηριότητα 3

- 1) Πατάμε στην οθόνη του το εικονίδιο
υπολογιστή Google chrome
- 2) Κάτω από τη λέξη γράφουμε την ιστοσελίδα
<http://aesop.iep.edu.gr/node/14867/3767>
- 3) Βλέπουμε το βίντεο με τίτλο 'Ανακύκλωση: Σκουπίδια...Τα άχρηστα που γίνονται χρήσιμα'
- 4) Συζητάμε για την ανακύκλωση και ποια υλικά ανακυκλώνονται

- 5) Χωριζόμαστε σε **3** και παίζουμε ένα σχετικό παιχνίδι στο
ομάδες

powerpoint